

OPVOEDING

• door Arie Slingerland

EEN VAN DE BELANGRIJKSTE TAKEN DIE GELOVIGE OUDERS HEBBEN IS HET OPVOEDEN VAN HUN KINDEREN TOT DISCIPELEN VAN DE HEER JEZUS. ALS WE KINDEREN HEBBEN DAN ZIJN ZE ONS TOEVERTROUWD DOOR DE HEER EN TOCH IS ER NIETS OP AARDE ZO VAN ONS ZELF ALS ZIJ; ZE HEBBEN ONZE GENEN EN BIOLOGISCH GEZIEN HEBBEN ZE HUN LEVEN AAN ONS, HUN OUDERS TE DANKEN. MAAR DAN KOMEN WE OOK OP DE KERN VAN DAT LEVEN: 'WAT UIT HET VLEES GEBOREN WORDT, IS VLEES'. HET NIEUWE LEVEN DAT WIJ DOOR GELOOF IN CHRISTUS HEBBEN, KUNNEN WE NIET AAN ONZE KINDEREN DOORGEVEN. ALLEEN GOD KAN DOOR ZIJN GEEST EN WOORD NIEUW LEVEN WEKKEN IN ZONDAARS. ALS HIJ DAT DOET HEBBEN ZE OOK HEM ALS HUN VADER! WAT ZIJN DE MOGELIJKHEDEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN OUDERS? HET IS DUIDELIJK DAT WE DAARVOOR BIJ HET WOORD VAN GOD MOETEN ZIJN EN ZIJN LEIDING EN INZICHT BUITENGEWOON NODIG HEBBEN. EEN OUDERE ZUSTER, MOEDER MET GELOVIGE KINDEREN MERKTE EENS TEGEN MIJ OP: 'OPVOEDEN IS HEEL MOEILIK EN JE KUNT HET MAAR EEN KEER DOEN. EN GEEN MENS OP AARDE KAN JOU ZEGGEN HOE JIJ JOUW KINDEREN MOET OPVOEDEN'.

>>

Geloof

In de Bijbel vinden we veel voorbeelden van ouders die gefaald hebben en daar kunnen we van leren hoe we het niet moeten doen. Maar er zijn ook voorbeelden van ouders die hun kinderen voor de Heer hebben opgevoed. En de Schrift geeft ook directe aanwijzingen. Welke mogelijkheden hebben we als verlore zondaren in een gebroken schepping? Hoe kunnen we met al onze beperkingen en tekortkomingen een zo grote en verantwoordelijke taak aan? Het antwoord daarop is: geloof. Door het geloof wordt alles anders, door het geloof kunnen we bergen verzetten. Door het geloof brengen we God de Vader en onze Heer Jezus Christus in onze praktische omstandigheden en daardoor wordt alles anders. Wat leert Zijn Woord ons over dit onderwerp? In Hd.16:31 zegt de apostel Paulus in antwoord op de vraag van de gevangenebewaarder: 'Geloof in de Heer Jezus Christus en u zult behouden worden u en uw huis.' We leren hieruit dat het geloof van het hoofd van het gezin/het huis, tot zegen, tot behoudenis kan zijn voor het hele huis. Dit principe vinden we de hele Bijbel door. In de geschiedenis van Rachab bijvoorbeeld, wordt door haar geloof haar hele familie, die op haar uitnodiging in haar huis kwam, gered van het oordeel. Hetzelfde zien we ook bij Noach, op grond van zijn geloof werd zijn gezin gered.

Genade

We leren ook dat ouders in hoge mate verantwoordelijk zijn voor het gedrag van hun kinderen. Denk bijvoorbeeld aan wat er in dit verband geschreven staat over de hogepriester Eli en over koning David. Als we onszelf kennen en onze verantwoordelijkheid erkennen, dan zullen we tot de volgende conclusie komen: Heer, ik onderken mijn verantwoordelijkheid, maar ik erken voor u dat als het van mijn verantwoordelijkheid afhangt, ik zal falen en dan komt er niets van terecht. Daarom doen we een beroep op Zijn genade en erkennen voor Zijn aangezicht dat we alleen kunnen pleiten op het volbrachte offer van onze Heer Jezus Christus. Zijn dood is de enige grond waarop God ons kan

zegenen en het is de enige grond waarop Hij onze kinderen kan zegenen.

Hemel en aarde

Daarbij zal de gehele opvoeding van onze kinderen gericht zijn op de hemel. En voor zover het deze aarde betreft op het koninkrijk van God dat nu een verborgen vorm heeft, maar waar nu al in principe het gezag van de Heer wordt erkend. Daarom kan de apostel Paulus ook schrijven in Ef6:4 'Voed hen op in de tucht en vermaning van de Heer.' In deze brief die geschreven is aan de heiligen en getrouwen (gelovigen) wordt dit tegen vaders gezegd. En ook worden de kinderen zelf aangesproken. Dit maakt duidelijk dat onze kinderen geen 'onbekeerde heidenen' zijn, maar dat ze er bij horen! Uiteraard moeten ze als ze opgroeien, zelf gaan geloven om deel te krijgen aan de Heer en zijn volbrachte werk. Maar wij kunnen ze wel op de weg van het geloof voorgaan en ze voor de Heer opvoeden. Als we ze echter voor de wereld of voor een goede positie in deze wereld opvoeden, dan zouden we zijn als de Israëlieten die zelf wel op weg gingen naar Kanaän, maar die hun kinderen in Egypte zouden hebben achtergelaten, vgl. Ex 10:8-11. Mozes wijst deze suggestie van Faraó radicaal van de hand. Wij moeten er wel beducht voor zijn als de Overste van deze wereld in deze tijd ons ook zulke voorstellen doet. Door het geloof rekenen we op Gods genade en voeden we onze kinderen in afhankelijkheid aan Hem op. We laten ons door zijn Woord leiden en nemen de tijd voor onze kinderen. Ze zijn oneindig veel belangrijker dan onze auto, onze vakantie, ons huis, ons werk of wat materiëls ook, ja zelfs belangrijker dan ons werk voor de Heer. Zowel in het Oude als het Nieuwe Testament worden vaders opgedragen om hun kinderen op te voeden. In onze cultuur is dat niet vanzelfsprekend, maar het blijft een opdracht aan de vaders in de eerste plaats. In Ko3:21 wordt gezegd wat vaders vooral niet moeten doen: 'hun kinderen irriteren zodat ze moedeloos worden.' Laat ook altijd in de tucht en vermaning merken dat je ze liefhebt. Ook als ze straf verdienen: Geef ze straf als ze de les

er van begrijpen kunnen en naar de maat van de overtreding. Tucht is nodig, anders zouden het geen zonen maar bastaarden zijn. (Hb.12: 7-10). Vooral vaders hebben de kans om hun kinderen op te voeden zoals de Vader in de hemel ons opvoedt. Dit gaat beslist niet vanzelf in een vaderloze cultuur zoals die waarin wij leven. Maar het is wel wat de Bijbel ons leert. Vaders behoren hun huis / gezin te besturen, leiding te geven. In 1Tm 3 wordt het speciaal voor ouders en dienaars gezegd, maar het is duidelijk dat elke vader dit behoort te doen. Ook voor het kind is het een voorrecht als het al jong gehoorzaamheid en discipline heeft geleerd. Het zal dan bij het opgroeien veel eenvoudiger leren om in afhankelijkheid en gehoorzaamheid aan de Heer de eigen weg te vinden.

Bidden en zegenen

Laten we volhardend voor onze kinderen bidden, maar ze ook zegenen. Daar bedoel ik mee: goede dingen over en tot hen spreken. Geen kritiek uiten of ze irriteren. Daarbij is ook belangrijk dat wij goede dingen over onze broeders en zusters spreken. Het kwaad dat onder gelovigen door onze kinderen wordt gezien moeten we kwaad blijven noemen, maar ook dan kunnen we met liefde en mededogen over de broeder of zuster, die in een kwaad gevallen is, spreken. Zoals onze Heer Jezus in de eerste plaats gebiedt dat wij elkaar zouden liefhebben, tot een getuigenis in de wereld, die de Vader niet kent, zo zullen ook onze kinderen tot onze geloofsgemeenschappen worden aangetrokken als daar liefde woont en de ouders met liefde en respect over de medegelovigen spreken en zo met hen omgaan.

Fouten en herstel

Als we zo in geloof en afhankelijkheid deze grote taak op ons nemen en voortdurend zijn leiding en onderwijs hier in zoeken en ter harte nemen, mogen we vertrouwen dat Hij zal doen wat Hij alleen kan: Hij laat hen wedergeboren worden en geeft hen nieuw, eeuwig leven. Dat we daarbij fouten maken is onlosmakelijk verbonden met ons bestaan in

een gebroken schepping en met het feit dat ons vlees, de oude natuur nog vaak werkzaam is. Als we fouten maken moeten we de weg tot herstel gaan die de Schrift ons leert. Dat kan ook inhouden dat we tegenover onze kinderen onze zonden, en vooral de fouten in onze omgang met hen moeten belijden. Dit is naar de wil van onze Heer en dat zal Hij altijd zegenen. Daarentegen is het ontkennen van fouten of het goedpraten van zaken die echt zonde zijn, desastreus voor kleine en opgroeiende kinderen. Als we opletterend om ons heen zien zullen we dat ook opmerken.

Het gaat toch anders

En als het toch anders gaat? Als we oprecht ons best gedaan hebben en onze kinderen wijzen het geloof, de Heer en Zijn Woord af? Nu, het is nog niet te laat om te gaan geloven met betrekking tot ons huis overeenkomstig Hand 16. Laten we ons onderzoeken en door zelfoordeel en belijdenis onszelf reinigen en alles in orde maken wat in Zijn licht openbaar komt. Als dat niet lukt, dan is het wellicht goed om hier eens met een bevriende broeder en/of zuster met een pastoraal hart over te spreken. Een moeder van veel gelovige kinderen zei in dit verband het volgende: 'Als het met je kind fout gaat weet je zelf diep in je hart vaak wel waar de oorzaak ligt, maar als het met je kind goed gaat weet je dat het alleen en uitsluitend genade van God is.' Als vader van acht kinderen en inmiddels ook opa van negen kleinkinderen stem ik hier volledig mee in.

Het koninkrijk

Als gelovigen in deze bedeling verwachten wij de komst van de Heer in de lucht om ons thuis te halen. En we verwachten Zijn koninkrijk in heerlijkheid op aarde daarna. Dat koninkrijk is er nu al maar in een verborgen vorm. Wij mogen nu al leven alsof voor ons de principes van het vreedrijk gelden en dat mogen we met ons hele huis doen. Leven onder het gezag van de Heer Jezus op een terrein waar de Heilige Geest werkzaam is. Wandelen als op de dag, jagen naar gerechtigheid, niets van doen hebben met duistere leringen en praktijken, zoals het heiligen betaamt. En daar horen onze kinderen ook bij, want zij zijn geheiligd 1Ko.7:14. Als we zo de ons toevertrouwde kinderen opvoeden en voorgaan, dan zal Hij hen zegenen en voor Zichzelf bestemmen. En als dat nog niet zo is: blijf op Hem vertrouwen en maak dit verlangen door gebed en smeking met dankzegging bekend bij God. En de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaren in Christus Jezus (Fil.4:6-7)